

Αριθμός 263

**ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2002
ΜΕΧΡΙ 2007**

Διάταγμα με βάση το άρθρο 7(2)(ε)

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο –

Επίσημη Εφημερίδα
της Ε.Ε.: L.375,
31.12.1991, σ.1

«Οδηγία 91/676/EOK του Συμβουλίου της 12^{ης} Δεκεμβρίου 1991 για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης»,

106(I) του 2002
60(I) του 2005
76(I) του 2006
22(I) του 2007.

Ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ασκώντας τις εξουσίες του με βάση το άρθρο 7(2)(ε) των Περι Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων, του 2002 μέχρι 2007 με το παρόν Διάταγμα εγκρίνει τον ακόλουθο Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής.

**ΚΩΔΙΚΑΣ ΟΡΘΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΓΙΑ
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΝΙΤΡΟΥΠΑΝΣΗΣ**

ΜΕΡΟΣ Ι : ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

Σκοπός.

1. Ο Κώδικας αυτός έχει σκοπό να καθοδηγήσει τους ασχολούμενους με γεωργοκτηνοτροφικές δραστηριότητες να αποφεύγουν ή ελαχιστοποιούν τη ρύπανση του περιβάλλοντος και την επιβάρυνσή του με αχρείαστες και άσκοπες ποσότητες λιπασμάτων και κτηνοτροφικών αποβλήτων και να καθορίσει τις περιβαλλοντικά αποδεκτές συνθήκες για τη χρήση για γεωργικούς σκοπούς τόσο του ανακυκλωμένου νερού αστικών αποβλήτων που παράγεται για σκοπούς άρδευσης όσο και της λάσπης που προέρχεται από την επεξεργασία αστικών αποβλήτων.

ΜΕΡΟΣ II : ΚΩΔΙΚΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Περιβαλλοντικός στόχος της χρήσης λιπασμάτων.

2.-(1) Κύριος στόχος των γεωργοκτηνοτροφικών δραστηριοτήτων πρέπει να είναι η αποτροπή της ρύπανσης των υπογείων και επιφανειακών νερών από τη συσσώρευση διαφόρων αλάτων, κυρίως από τη διήθηση ή την επιφανειακή απορροή νιτρικών τα οποία προέρχονται από τα λιπάσματα που περιέχουν άζωτο καθώς και από άλλες πηγές, όπως κοτριά, λάσπη, οργανική ουσία εδάφους, τα οποία, επειδή διαλύονται εύκολα στο νερό και είναι ευκίνητα μέσα στο έδαφος, συμπαρασύρονται προς τα βαθύτερα στρώματα του εδάφους και τελικά καταλήγουν στα υπόγεια νερά όπου και συσσωρεύονται.

(2) Ο στόχος πρέπει να επιδιώκεται ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που το έδαφος είναι ελαφρή ή επικλινές ή

μικρού βάθους ή με μικρή διηθητικότητα, συνθήκες που επιτρέπουν στα νιτρικά να παρασύρονται από τα νερά της επιφάνειακής απορροής και να μεταφέρονται και συσσωρεύονται στους υδάτινους αποδέκτες προκαλώντας, μαζί με άλλους παράγοντες, ευτροφισμό και υποβάθμιση των νερών.

Είδη λιπασμάτων.

3. Τα ακόλουθα είδη και μορφές λιπασμάτων μπορούν να χρησιμοποιηθούν, νοούμενου ότι τηρούνται οι κανονισμοί του κώδικα χρήσης λιπασμάτων:

- (α) ανόργανα χημικά λιπάσματα, τα οποία περιλαμβάνουν όλα όσα παράγονται βιομηχανικά με φυσικές ή και χημικές διεργασίες· και
- (β) οργανικά λιπάσματα, τα οποία περιλαμβάνουν όλα όσα προέρχονται από βιολογική ή/και χημική αποσύνθεση ή/και επεξεργασία υλών φυτικής ή ζωικής προέλευσης ή μείγματά τους ή επεξεργασμένα λύματα.

Αποθήκευση και
μεταφορά των
ανόργανων
λιπασμάτων.

4. Κατά την αποθήκευση και μεταφορά των ανόργανων λιπασμάτων πρέπει να ακολουθούνται οι ακόλουθες αρχές:

- (α) τα λιπάσματα αποθηκεύονται σε κλειστούς ασφαλείς αποθηκευτικούς χώρους που απέχουν τουλάχιστον 50 μέτρα από τα επιφανειακά νερά, όπως λίμνες, δεξαμενές, ποταμοί, κλπ. και 300 μέτρα από πηγές ή γεωτρήσεις που χρησιμοποιούνται για υδατοπρομήθεια εκτός αν ορίζονται για τη συγκεκριμένη γεώτρηση ζώνες προστασίας με βάση το περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Μέτρα Προστασίας Υπογείων Νερών) Διάταγμα του 1996. Επίσης λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για αποφυγή δημιουργίας συνθηκών που δυνατό να

Επίσημη Εφημερίδα
της Δημοκρατίας.
Παράρτημα Τρίτο (Ι):
23.2.1996

προκαλέσουν ρύπανση στα υπόγεια και επιφανειακά νερά:

(β) τα στερεά λιπάσματα τοποθετούνται σε ασφαλείς σάκους που να μη σχίζονται εύκολα κατά τη μεταφορά ή το χειρισμό τους

(γ) τα υγρά λιπάσματα αποθηκεύονται σε στεγανά, αντιοξειδωτικά και άθραυστα δοχεία, αποφεύγεται η υπερπλήρωση των δοχείων και αυτά τοποθετούνται σε θέσεις ασφαλείς για την αποτροπή κάθε κινδύνου πρόκλησης ρύπανσης λόγω πτώσης ή θραύσης του δοχείου ή διασπόρας του λιπάσματος

(δ) κατά τη μεταφορά των λιπασμάτων, λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για αποφυγή ατυχημάτων και διασποράς τους στο περιβάλλον, η θραύση ή καταστροφή των δοχείων υγρών λιπασμάτων

Ποσότητα και χρόνος εφαρμογής των λιπασμάτων.

5. Για τη διατήρηση της περιεκτικότητας των νερών σε νιτρικά σε χαμηλό επίπεδο το οποίο πρέπει να είναι μικρότερο των πενήντα (50) μερών στο εκατομμύριο για να είναι το νερό κατάλληλο προς πόση, ακολουθούνται τα εξής:

(α) εκτιμάται η ποσότητα των αζωτούχων λιπασμάτων που πρόκειται να εφαρμοστεί σε κάθε καλλιέργεια λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα:

(i) τις εδαφολογικές συνθήκες, όπως τα διαθέσιμα θρεπτικά στοιχεία και τις φυσικοχημικές ιδιότητες του εδάφους,

(ii) τις ανάγκες της καλλιέργειας σε θρεπτικά στοιχεία,

(III) τις συγκεντρώσεις των θρεπτικών στοιχείων στο νερό
άρδευσης,

(IV) τις κλιματικές συνθήκες,

(V) τις μεθόδους άρδευσης και

(VI) τις μεθόδους λιπάνσεων.

(β) λαμβάνεται υπόψη η μορφή του λιπάσματος που περιέχει
άζωτο και ο χρόνος εφαρμογής του εφαρμόζοντας τη
βασική αρχή ότι το λίπασμα προστίθεται στο φυτό όταν
αυτό το έχει ανάγκη.

(γ) αποφεύγονται οι επιφανειακές λιπάνσεις με άζωτο κατά
την περίοδο των έντονων βροχοπτώσεων σε εδάφη
κεκορεσμένα με νερό, πλημμυρισμένα, παγωμένα ή
σκεπασμένα με χιόνι, επικλινή ή και αβαθή, που θα
έχουν ως αποτέλεσμα την επιφανειακή απορροή.

(δ) οι επιφανειακές λιπάνσεις γίνονται σε περισσότερες από
μια εφαρμογές, όπου οι καιρικές συνθήκες το
επιτρέπουν.

Διαχωρισμός
των καλλιεργειών.

6. Για σκοπούς καθορισμού των μέγιστων επιτρεπτών
δόσεων των διαφόρων θρεπτικών στοιχείων γίνεται ο πιο
κάτω διαχωρισμός των καλλιεργειών:

(α) ξηρικές εποχιακές φυτείες,

(β) ξηρικές δενδρώδεις καλλιέργειες,

(γ) αρδευόμενες δενδρώδεις καλλιέργειες,

(δ) πατάτες,

(ε) αρδευόμενα κτηνοτροφικά φυτά,

(στ) λαχανικά, τόσο εντός όσο και εκτός θερμοκηπίου,

(ζ) άνθη, αρωματικά, τόσο εντός όσο και εκτός θερμοκηπίου.

Μέθοδοι λιπάνσεων. 7. Οι μέθοδοι λιπάνσεων πρέπει να εξασφαλίζουν την ομοιόμορφή κατανομή των λιπασμάτων και είναι:

(α) συνδυασμένη άρδευση – λίπανση,

(β) ενσωμάτωση στο έδαφος,

(γ) επιφανειακή,

(δ) διαφυλλική.

Ασφάλεια 8. Τα συστήματα λίπανσης πάντοτε πρέπει να διατηρούνται συστημάτων λίπανσης. σε καλή λειτουργική κατάσταση.

Συμπληρωματική
χημική
λίπανση.

9. Σε κάθε συμπληρωματική χημική λίπανση λαμβάνεται σοβαρά υπόψη, επιπρόσθετα από τη συγκέντρωση των θρεπτικών στοιχείων στο νερό άρδευσης και η ποσότητα της οργανικής λίπανσης που χρησιμοποιήθηκε.

Απόσταση
εφαρμογής
λιπασμάτων.

10. Δεν εφαρμόζεται λίπασμα σε απόσταση μικρότερη των 10 μέτρων από επιφανειακά νερά και 100 μέτρων από πηγές ή γεωτρήσεις που χρησιμοποιούνται για υδατοπρομήθεια εκτός αν ορίζονται για τη συγκεκριμένη γεώτρηση ζώνες προστασίας με βάση το περί Ελέγχου της Ρύπανσης των

Νερών (Μέτρα Προστασίας των Υπογείων Νερών) Διάταγμα του 1996. Επίσης λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για αποφυγή δημιουργίας συνθηκών που δυνατό να προκαλέσουν ρύπανση στα υπόγεια και επιφανειακά νερά.

Μείωση χρήσης λιπασμάτων.

Απόρριψη άδειων συσκευασιών.

11. Για σκοπούς μείωσης χρήσης λιπασμάτων επιδιώκεται η εναλλαγή καλλιεργειών.

12. Οι άδειες συσκευασίες πρέπει να συλλέγονται και να επιστρέφονται στους προμηθευτές ή να διαχειρίζονται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

ΜΕΡΟΣ III : ΚΩΔΙΚΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ

ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Στόχος του Μέρους III.

Διάθεση
Κτηνοτροφικών
Αποβλήτων.

13. Στόχος του Μέρους αυτού είναι η προστασία των υπόγειων και επιφανειακών υδάτινων πόρων από τη χρήση υγρών¹ και στερεών κτηνοτροφικών αποβλήτων για γεωργικούς σκοπούς.

14. Ο πιο φιλικός προς το περιβάλλον τρόπος διάθεσης των κτηνοτροφικών αποβλήτων είναι η εφαρμογή τους στο έδαφος, για την οποία λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

(α) Γίνεται ορθός προγραμματισμός και σχεδιασμός για τον τρόπο και χρόνο εφαρμογής, έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος ρύπανσης των νερών και να μεγιστοποιείται η εκμετάλλευση των θρεπτικών στοιχείων.

(β) προτού χρησιμοποιηθούν τα κτηνοτροφικά απόβλητα, πρέπει να ενημερώνεται σχετικά αρμόδιος Γεωργικός Λειτουργός ή Λειτουργός Γεωργίας του Τμήματος

Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ο οποίος θα συμβουλεύει κατά πόσο συστήνεται η χρήση τους, λαμβάνοντας υπόψη το τοπογραφικό ανάγλυφο, την εδαφολογική και υδατική κατάσταση της περιοχής καθώς και άλλους συναφείς παράγοντες.

Χώροι αποθήκευσης
κτηνοτροφικών
αποβλήτων.

15.-⁽¹⁾ Το μέγεθος των αποθηκευτικών χώρων των κτηνοτροφικών αποβλήτων, πρέπει να είναι τέτοιο ώστε να μπορούν να αποθηκεύουν τις ποσότητες που πλεονάζουν κατά την περίοδο που αποφεύγεται η διασπορά τους στο έδαφος.

⁽²⁾ Στους χώρους ή δεξαμενές αποθήκευσης των κτηνοτροφικών αποβλήτων, πρέπει να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία συνθηκών που δυνατόν να οδηγήσουν στη ρύπανση των υπογείων ή επιφανειακών νερών και να απέχουν τουλάχιστο πενήντα (50) μέτρα από επιφανειακούς υδάτινους πόρους και τριακόσια (300) μέτρα από πηγές ή γεωτρήσεις εκτός αν ορίζονται για τη συγκεκριμένη γεωτρηση ζώνες προστασίας με βάση το περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Μέτρα Προστασίας των Υπογείων Νερών) Διάταγμα του 1996. Επίσης λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για αποφυγή δημιουργίας συνθηκών που δυνατό να προκαλέσουν ρύπανση στα υπόγεια και επιφανειακά νερά.

Προγραμματισμός
εφαρμογής αποβλήτων
στο
έδαφος.

16. Πριν από την εφαρμογή αποβλήτων στο έδαφος γίνεται ο κατάλληλος προγραμματισμός που περιλαμβάνει τα πιο κάτω στάδια:

(α) Εντοπίζεται οποιαδήποτε έκταση στην οποία δεν πρέπει να γίνει εφαρμογή σε κανένα στάδιο για μείωση του κινδύνου ρύπανσης των υπόγειων νερών. Τα υγρά και

στερεά απόβλητα δεν πρέπει να διατίθενται σε απόσταση μικρότερη από εκατόν (100) μέτρα από πηγές ή γεωτρήσεις που χρησιμοποιούνται για υδατοπρομήθειά εκτός αν ορίζονται για τη συγκεκριμένη γεώτρηση ζώνες προστασίας με βάση το περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Μέτρα Προστασίας των Υπογείων Νερών) Διάταγμα του 1996. Επίσης πρέπει να μη διατίθενται τα μεν υγρά σε απόσταση μικρότερη των πενήντα (50) μέτρων και τα δε στερεά σε απόσταση μικρότερη των δέκα (10) μέτρων από επιφανειακά νερά. Γενικά πρέπει να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για αποφυγή δημιουργίας συνθηκών που δυνατό να προκαλέσουν ρύπανση στα υπόγεια και επιφανειακά νερά.

(β) υπολογίζεται η έκταση που θα χρειαστεί, έτσι ώστε να αξιοποιούνται πλήρως τα θρεπτικά στοιχεία και η συνολική ποσότητα αζώτου ανά δεκάριο το χρόνο να μην πρέπει να υπερβαίνει τις ανάγκες των φυτών σε άζωτο.

(γ) υπολογίζεται η μεγαλύτερη ποσότητα αποβλήτων των οποίων απαιτείται η αποθήκευση πριν από την εφαρμογή τους στο έδαφος για το σκοπό αυτό, προστίθενται τα περισσεύματα κάθε μήνα τα οποία δεν μπορούν να εφαρμοστούν στο έδαφος και η μεγαλύτερη συνολική ποσότητα που δεν μπορεί να εφαρμοστεί στο έδαφος δίνει το μέγεθος του αναγκαίου αποθηκευτικού χώρου.

Στερεά απόβλητα.

17.-(1) Στην περίπτωση που από τα στερεά απόβλητα (κοπτριά) υπάρχει πιθανότητα στράγγισης υγρών, θα πρέπει αυτά να συγκεντρώνονται σε τσιμεντένια βάση (πλατφόρμα), με κλίση προς το κανάλι συλλογής των υγρών, εφοδιασμένης με προστατευτικό τοίχο στις δυο ή τρεις πλευρές σε ύψος τουλάχιστο ενάμιση (1.5) μέτρων.

(2) Στην περίπτωση των στερεών απόβλητων που το ποσοστό υγρασίας δεν υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατόν (20%), αυτά μπορούν να αποθηκευτούν προσωρινά και στο έδαφος, νοούμενο ότι τοποθετούνται σε σωρούς και σκεπτάζονται για προστασία από τα όμβρια νερά και τον αέρα και γίνει πρόβλεψη για την αναχαίτιση των όμβριων με την κατασκευή μικρού καναλιού περιμετρικά των σωρών.

(3) Αν τα στερεά απόβλητα δεν έχουν ζυμωθεί, παραμένουν στην κοπροσωρό για ένα διάστημα ενενήντα έως εκατόν ογδόντα (90-180) ημερών, περίπου, νοούμενο ότι υπάρχει η απαραίτητη υγρασία και κατάλληλη θερμοκρασία μέχρι να γίνει η ικανοποιητική ζύμωση.

(4) Ο τρόπος διάθεσης των στερεών απόβλητων γίνεται ως ακολούθως:

(α) Τα στερεά κτηνοτροφικά απόβλητα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε όλες τις καλλιέργειες, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες τους σε θρεπτικά στοιχεία, κυρίως σε άζωτο και την ανθεκτικότητα τους σε άλατα.

(β) Στην περίπτωση που τα απόβλητα θα χρησιμοποιηθούν αχώνευτα, αυτά μπορούν να εφαρμοστούν σε ξηρικές εποχιακές καλλιέργειες αμέσως μετά το θερισμό ή τουλάχιστο τρεις μήνες πριν τη σπορά, με ταυτόχρονη ενσωμάτωση στο έδαφος ενώ, αν είναι χωνευμένα, μπορούν να εφαρμοστούν και να ενσωματωθούν μέχρι και λίγες μέρες πριν τη σπορά.

(γ) στις δενδρώδεις καλλιέργειες, συστήνεται τα απόβλητα να χρησιμοποιούνται χωνευμένα κατά τη χειμερινή περίοδο.

(δ) στα λαχανικά, η προσθήκη χωνεμένων αποβλήτων δυνατό να γίνει μέχρι και λίγες μέρες πριν από τη φύτευσή τους, ενώ η προσθήκη αχώνευτων γίνεται τέσσερις μήνες τουλάχιστον πριν τη φύτευση με ταυτόχρονη ενσωμάτωση τους στο έδαφος.

(ε) η τοποθέτηση των στερεών αποβλήτων στο έδαφος μπορεί να γίνει με κοπροδιανομέα ή με οποιονδήποτε πρακτικό τρόπο, αρκεί να εξασφαλίζεται εύκολη, γρήγορη και ομοιόμορφη διασπορά.

(5) Δεν επιτρέπεται η χρήση στερεών αποβλήτων σε αγροτεμάχια στα οποία εφαρμόζονται υγρά κτηνοτροφικά απόβλητα κατά το ίδιο έτος, όπως και το αντίστροφο.

Υγρά απόβλητα.

18.-(1) Οι όροι χειρισμού των υγρών κτηνοτροφικών αποβλήτων αναφέρονται κυρίως στα χοιροστάσια, αλλά και στις αγελαδοτροφικές μονάδες που διαθέτουν σύστημα θέσεων ατομικής διαμονής.

(2) Κατά το χειρισμό των υγρών κτηνοτροφικών αποβλήτων λαμβάνονται μέτρα ώστε:

(α) να περιοριστεί η απώλεια θρεπτικών στοιχείων στο έδαφος και την ατμόσφαιρα

(β) η μέθοδος χειρισμού να είναι απλή, αξιόπιστη και το κόστος όσο το δυνατό χαμηλότερο

(3) Για την ασφαλή διάθεση των υγρών αποβλήτων πρέπει:

(α) αυτά να μην τοποθετούνται σε εδάφη με μεγάλη κλίση. Σε εδάφη με μικρή κλίση, η τοποθέτηση να γίνεται σε τέτοια ποσότητα και με τέτοια μέθοδο που να αποκλείεται η απορροή

(β) να μην τοποθετούνται στο έδαφος κατά την περίοδο των βροχοπτώσεων και μάλιστα όταν το έδαφος βρίσκεται σε κατάσταση υδατοκορεσμού

(γ) να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη της επιφανειακής απορροής, καθώς και της διαφυγής σε υπόγεια νερά.

(4) Για τους τρόπους διάθεσης των υγρών αποβλήτων, ισχύουν τα ακόλουθα:

(a) η διάθεση των υγρών αποβλήτων στο έδαφος πρέπει να γίνεται με τη χρήση ειδικών μηχανημάτων, απαραίτητη προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία των οποίων θεωρείται ο διαχωρισμός των υγρών από τα στερεά, έτσι ώστε να μειωθούν, τόσο το οργανικό φορτίο, όσο και τα στερεά:

(β) η διάθεση των λυμάτων μπορεί να γίνει με όλα τα κατάλληλα συστήματα επιφανειακής επιφανειακής άρδευσης που πρέπει να διαθέτουν πολύ καλό σύστημα φιλτραρίσματος.

Δυσοισμία.

19. Επειδή η μεγαλύτερη δυσοισμία προκαλείται κατά τη μετακίνηση, αποθήκευση και διασκορπισμό των κτηνοτροφικών αποβλήτων στο έδαφος, αλλά και από τα ίδια τα κτηνοτροφικά υποστατικά, πρέπει να επιδιώκεται η μείωση της δυσοισμίας, η οποία μπορεί να επιτευχθεί με τα ακόλουθα:

(α) το διαχωρισμό των υγρών αποβλήτων από τα στερεά,

(β) την αερόβια ή αναερόβια επεξεργασία των αποβλήτων,

(γ) την ταυτόχρονη ενσωμάτωση αποβλήτων στο έδαφος· και

(δ) την τακτική απομάκρυνση των αποβλήτων από τα υποστατικά.

Δισολογία. 20.-(1) Λόγω της χημικής σύνθεσης των υγρών κτηνοτροφικών αποβλήτων και κυρίως της ψηλής αλατότητας, των ψηλών συγκεντρώσεων σε άζωτο και βόριο, αυτά δε μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να καλύψουν τις υδατικές ανάγκες, αλλά μόνο πριν τη φύτευση και κυρίως σε ανθεκτικές στα άλατα καλλιέργειες.

(2) Η δισολογία εφαρμογής κτηνοτροφικών υγρών αποβλήτων εξαρτάται από τη χημική τους σύσταση, τις εδαφολογικές και τις κλιματικές συνθήκες και το είδος της καλλιέργειας.

(3) Τα στερεά κτηνοτροφικά απόβλητα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε όλες τις καλλιέργειες, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες τους σε θρεπτικά στοιχεία, κυρίως σε άζωτο.

(4) Δεδομένου ότι η χημική σύσταση της ξηρής κοπριάς όσον αφορά το άζωτο, δε διαφέρει σημαντικά ανάλογα με το είδος του ζώου, η δόση που συστήνεται δεν πρέπει να υπερβαίνει τις θρεπτικές ανάγκες της κάθε φυτείας λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη τα εδαφικά αποθέματα.

(5) Η πιοσότητα του ολικού αζώτου που προστίθεται στις

Κατάργηση 29. Καταργείται το περί Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής
Διατάγματος. Διάταγμα του 2002 (Κ.Δ.Π. 407/2002).
Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας,
Παράρτημα Τρίτο (I):
6.9.2002.

Έγινε την 1η Ιουνίου 2007.

ΦΩΤΗΣ ΦΩΤΙΟΥ,
Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και
Περιβάλλοντος.

ευπρόσβλητες από τηνιτρορύπανση περιοχές και προέρχεται από τη χρήση κτηνοτροφικών αποβλήτων δεν πρέπει να υπερβαίνει τις ανάγκες της φυτείας και συνολικά τα δεκαεπτά (17) κιλά ανά δεκάριο το χρόνο.

**ΜΕΡΟΣ IV : ΧΡΗΣΗ ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΟΥ ΝΕΡΟΥ
ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ**

Χρήση ανακυκλωμένου νερού 21. Το ξηροθερμικό κλίμα της Κύπρου, η περιορισμένη βροχόπτωση, η εξάντληση των υδάτινων πόρων από τη μια και η αυξανόμενη ποσότητα του ανακυκλωμένου νερού από την άλλη, επιβάλλουν τη χρήση του στη γεωργία συμβάλλοντας θετικά στο ελλειμματικό ισοζύγιο της Κύπρου.

Ταυτόχρονα η χρήση του ανακυκλωμένου νερού θεωρείται μια ευρέως περιβαλλοντικά αποδεκτή λύση. Επιπρόσθετα εκτός του ότι η χρήση αυτή θεωρείται η μόνη εφικτή, οικονομική και ασφαλής μέθοδος για αποφυγή ρύπανσης του περιβάλλοντος, ταυτόχρονα αποτελεί και σταθερή πηγή νερού που δεν εξαρτάται από τη βροχόπτωση όπως άλλοι υδάτινοι πόροι.

Ανακυκλωμένο νερό από αδειούχες εγκαταστάσεις.

22. Όταν χρησιμοποιείται για άρδευση, ανακυκλωμένο νερό που προέρχεται από επεξεργασία αστικών αποβλήτων, τότε θα πρέπει, να διαπιστώνεται ότι η ποιότητα ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές που έχουν τεθεί στην άδεια απόρριψης αποβλήτων, που παραχωρήθηκε.

Συστήματα υδροληψίας.

23.-(1) Όλα τα συστήματα υδροληψίας (βαλβίδες, στρόφιγγες κλπ.) του δικτύου μεταφοράς και διανομής του ανακυκλωμένου νερού, πρέπει να έχουν σαφή σήμανση και να έχουν κόκκινο χρώμα ώστε να αποτρέπεται τυχόν ανεξέλεγκτη χρήση τους και, να προειδοποιείται το κοινό ότι το νερό είναι ακατάλληλο για πόση.

(2) Οι αγωγοί που μεταφέρουν ανακυκλωμένο νερό, θα πρέπει να έχουν κόκκινο χρώμα ή να σηματοδοτούνται με την επικόλληση κόκκινης ταινίας, και δεν πρέπει να διασταυρώνονται με αγωγούς που μεταφέρουν πρόσιμο νερό, εκτός εάν αυτό είναι απολύτως αναγκαίο. Σε περιπτώσεις που, για τεχνικούς λόγους, αυτό δε μπορεί να γίνει, οι αγωγοί του ανακυκλωμένου νερού πρέπει να τοποθετούνται τουλάχιστο μισό μέτρο πιο χαμηλά από τους αγωγούς υδατοπρομήθειας.

Τρόποι και συνθήκες 24.-(1) Οι τρόποι, οι συνθήκες και οι προϋποθέσεις άρδευσης με ανακυκλωμένο νερό, διαφέρουν ανάλογα με το είδος της φυτείας, όπως καθορίζεται στις επόμενες παραγράφους.

(2) Για γρασίδι και χώρους πρασίνου με ελεύθερη χρήση από το κοινό η άρδευση πρέπει να γίνεται τη νύκτα και όταν δεν υπάρχουν στο χώρο πρόσωπα και να χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι:

(α) της υπόγειας άρδευσης,

(β) των σταγόνων,

(γ) των αναδιπλούμενων εκτοξευτήρων χαμηλής γωνίας εκτόξευσης (ίσης ή μικρότερης των 15 μοιρών), χαμηλής πίεσης και μεγάλης έντασης βροχόπτωσης, ανάλογα με τον τύπο του εδάφους.

(3) Για γρασίδι, χώρους πρασίνου με περιορισμένη χρήση, γεωργικές καλλιέργειες και κτηνοτροφικές καλλιέργειες, χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι:

(α) της υπόγειας άρδευσης,

- (β) του συστήματος ανάβλυσης,
- (γ) των σταγόνων,
- (δ) των αναδιπλούμενων εκτοξευτήρων,
- (ε) των εκτοξευτήρων χαμηλής παροχής,
- (στ) των εκτοξευτήρων μεγάλης παροχής, όταν επικρατεί νηνεμία:

Νοείται ότι-

- (I) στους χώρους όπου καλλιεργούνται κτηνοτροφικά φυτά, η βόσκηση γαλακτοφόρων ζώων δεν επιτρέπεται
 - (II) η άρδευση των χώρων αυτών τερματίζεται τουλάχιστο μια βδομάδα πριν τη συγκομιδή και
 - (III) οι χώροι αυτοί γνωστοποιούνται στο Τμήμα Γεωργίας ως αρδευόμενοι με ανακυκλωμένο νερό.
- (4) Για αμπελώνες, χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι των σταγόνων και των μικροεκτοξευτήρων και στις περιπτώσεις που διαβρέχεται ο καρπός, η άρδευση διακόπτεται δυο εβδομάδες πριν τη συγκομιδή. Πρέπει επίσης να αποφεύγεται η χρήση μεταφερόμενων συστημάτων άρδευσης και η συλλογή καρπών από το έδαφος.
- (5) Για δενδρώδεις καλλιέργειες, χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι:

(α) των σταγόνων,

(β) των λαστίχων-λεκανών,

(γ) του συστήματος ανάβλυσης, και

(δ) των μικροεκτοξευτήρων,

και εάν κατά την άρδευση διαβρέχεται ο καρπός, αυτή πρέπει να διακόπτεται τουλάχιστο μια εβδομάδα πριν τη συγκομιδή. Επίσης δεν επιτρέπεται η συλλογή φρούτων από το έδαφος, εκτός στις περιπτώσεις των ξηρών καρπών.

(6) Για λαχανικά, χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι των σταγόνων και της υπόγειας άρδευσης και λαμβάνονται μέτρα ώστε οι καρποί να μην έρχονται σε επαφή με το ανακυκλωμένο νερό.

(7) Για λαχανικά που τρώγονται μαγιευμένα, χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι:

(α) των εκτοξευτήρων,

(β) της υπόγειας άρδευσης, και

(γ) των σταγόνων.

(8) Απαγορεύεται να αρδεύονται φυλλώδη λαχανικά, βολβοί και κόνδυλοι που τρώγονται ωμοί.

(9) Άλλοι τρόποι άρδευσης μπορούν να επιτραπούν μετά από έγκριση που θα παρασχεθεί με βάση τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2007 και αφού ληφθούν υπόψη οι πιθανές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία, τη γεωργική παραγωγή και το περιβάλλον.

106(I) του 2002
60(I) του 2005
76(I) του 2006
22(I) του 2007.

(10) Τα συστήματα άρδευσης πάντοτε πρέπει να είναι σε πολύ καλή λειτουργική κατάσταση.

(11) Για οποιαδήποτε μέθοδο άρδευσης μπορούν να επιβληθούν πρόσθετα περιοριστικά μέτρα με βάση τους περί Ελέγχου Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2007, αν κρίνεται αναγκαίο.

ΜΕΡΟΣ V : ΧΡΗΣΗ ΛΑΣΠΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Εγκαταστάσεις
επεξεργασίας.

25. Η λάσπη που χρησιμοποιείται στη γεωργία πρέπει να προέρχεται από αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας της λάσπης με άδεια ή άδειες που έχουν εκδοθεί με βάση το Νόμο, λειτουργούν συνεχώς σε ικανοποιητικό επίπεδο με βάση τους όρους της άδειας και επιβλέπονται και διατηρούνται σε ικανοποιητικό επίπεδο λειτουργίας, από κατάλληλα ειδικευμένο προσωπικό.

Προσωρινή
αποθήκευση λάσπης.

26. Ο χώρος και ο τρόπος προσωρινής αποθήκευσης στο έδαφος της επεξεργασμένης λάσπης μέχρι τη χρήσή της, πρέπει να είναι τέτοιος ώστε να μην δημιουργεί κινδύνους για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, περιλαμβανομένων των κινδύνων ρύπανσης των υπόγειων και επιφανειακών νερών. Κατά τη χειμερινή περίοδο η λάσπη πρέπει να ενσωματώνεται το συντομότερο δυνατό.

Ρυθμός εφαρμογής και
ποσότητες.

27.-(1) Ο ρυθμός και οι ποσότητες διάθεσης λάσπης στο έδαφος για γεωργικούς ισκοπούς εξαρτώνται από την ποιότητα της λάσπης, το ποσοστό υγρασίας, το είδος εδάφους, το είδος των καλλιεργειών και τη χρονική περίοδο εφαρμογής λαμβάνοντας υπόψη τα όρια των βαρέων

Επίσημη Εφημερίδα μετάλλων στο έδαφος και τη λάσπη σύμφωνα με τους περί της Δημοκρατίας, Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Χρησιμοποίηση Ιλύος Παράρτημα Τρίτο (!): στη Γεωργία) Κανονισμούς του 2002 ως εκάστοτε 1.11.2002. τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

(2) Η λάσπη συστήνεται όπως ενσωματώνεται στο έδαφος άμεσα και η μεταφορά και η ενσωμάτωση να γίνεται σε εργάσιμες ώρες και σε κατάλληλες κλιματικές συνθήκες για μείωση της δυσοσμίας.

Απαγόρευση 28. Δεν επιτρέπεται η χρήση λάσπης στις ακόλουθες χρήσης λάσπης σε περιπτώσεις:
ειδικές περιπτώσεις:

- (α) σε περιοχές όπου είναι δυνατό να επηρεαστεί ή υποβαθμιστεί η ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων νερών.
- (β) σε λιβάδια όπου γίνεται βόσκηση ζώων ή σε καλλιέργειες κτηνοτροφικών φυτών τα οποία θα συλλεγούν εντός τριών εβδομάδων από την τοποθέτηση της λάσπης.
- (γ) σε εδάφη όπου βρίσκονται σε εξέλιξη καλλιέργειες φρούτων και λαχανικών, με εξαίρεση τα καρποφόρα δέντρα.
- (δ) σε εδάφη όπου υπάρχει πρόθεση να καλλιεργηθούν φρούτα και λαχανικά τα οποία έρχονται σε άμεση επαφή με το έδαφος και συνήθως τρώγονται ωμά, εκτός αν η λάσπη εφαρμοστεί τουλάχιστον 10 μήνες πριν τη συγκομιδή των καλλιέργειών και κατά τη διάρκεια της συγκομιδής.
- (ε) σε γρασίδι, εκτός αν η λάσπη εφαρμοστεί τουλάχιστον 12 μήνες πριν τη χρήση του.